

PATVIRTINTA

Anykščių rajono savivaldybės

Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešosios bibliotekos direktoriaus 2024 m. gegužės 6 d.

įsakymu Nr. V-25

NAUDOJIMOSI INTERNETU IR VARTOTOJŲ APTARNAVIMO KOMPIUTERIZUOTOSE DARBO VIETOSE ANYKŠČIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS LIUDVIKOS IR STANISLOVO DIDŽIULIŲ VIEŠOJOJE BIBLIOTEKOJE TAISYKLĖS

I. BENDROJI DALIS

1. Naudojimosi internetu ir vartotojų aptarnavimo kompiuterizuotose darbo vietose Anykščių rajono savivaldybės Liudvikos ir Stanislovo Didžiulių viešajoje bibliotekoje (toliau – Biblioteka) taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato vartotojų naudojimosi kompiuteriais ir viešosios interneto prieigos taškais (toliau – VIPT) tvarką, vartotojų teises, pareigas ir atsakomybę.
2. Viešosios interneto prieigos paslaugos teikiamos Bibliotekoje įrengtuose VIPT, kuriuose yra kompiuterių, prijungtų prie viešojo naudojimo kompiuterių tinklų (internetu).
3. Viešosios interneto prieigos paslaugos Bibliotekoje vartotojams teikiamos be skaitytojo pažymėjimo ir nemokamai.
4. Bibliotekoje įrengtos kompiuterizuotos darbo vietos skirtos informacijos paieškai internete. Bibliotekoje prenumeruojamose ar testuojamose elektroninėse duomenų bazėse (tik registruotam vartotojui), darbui Bibliotekoje įdiegtomis programomis, naudojimuisi elektroniniu paštu.

II. VARTOTOJŲ APTARNAVIMO TVARKA

5. Registracija:

5.1. vartotojui, kuris pirmą kartą registruojasi viešajame interneto prieigos taške ir viešosios prieigos vartotojų registracijos ir statistikos sistemoje, bibliotekininkas suteikia asmeninius prisijungimo duomenis: nuolatinį vartotojo prisijungimo vardą ir slaptažodį. Šie duomenys galioja visuose Lietuvos viešųjų bibliotekų VIPT prisijungimo taškuose neribotą laiką;

5.2. nepilnamečiai vartotojai (iki 18 m.), pateikę mokinio pažymėjimą, registruojami registracijos žurnale, nurodant vartotojo vardą, pavardę, amžių, lankymosi datą, naudojimosi kompiuteriu laiko pradžią ir pabaigą (pagal Lietuvos higienos normą HN 18:2007 „Viešojo naudojimo kompiuterinių tinklų prieigos taškai: sveikatos saugos reikalavimai“);

5.3. Vartotojas VIPT darbo vietose gali pasikeisti jam suteiktą nuolatinį slaptažodį adresu: <http://savitarna.bibliotekospazangai.lt/VIPTLoginForm.aspx>.

6. Prisijungimas:

6.1. suaugusiesiems – rinktis vartotojo paskyrą „Vieša prieiga“;

6.2. nepilnamečiams – rinktis vartotojo paskyrą „Iki 18 metų“ (pagal Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamos viešosios informacijos poveikio įstatymą);

6.3. eilutėje „Prisijungimo vardas“ įrašyti suteiktą prisijungimo vardą; 6.4. eilutėje „Slaptažodis“ įrašyti suteiktą slaptažodį. Pamišus prisijungimo duomenis – kreiptis į Bibliotekos darbuotoją;

6.5. pažymėti (pažymėti varnelę), kad sutinkate su taisyklėmis;

6.6. spausti „Patvirtinti“.

7. Atsijungimas:

7.1. atsijungti nuo asmeninių paskyrų (el. pašto, soc. tinklų ir kt.), užverti visus atidarytus langus;

7.2. spausti „Išeiti“ arba „Atsijungti“.

8. Naudojimosi laiko ribojimai:

8.1. jei yra laukiančių pasinaudoti kompiuterizuota darbo vieta – vieno prisijungimo trukmė ribojama iki 1 valandos;

8.2. nepilnametis asmuo gali naudotis Bibliotekos kompiuteriu ne daugiau kaip 2 valandas per dieną, darydamas 15 minučių pertrauką po 1 valandos;

8.3. esant intensyviai vartotojų srautui, Bibliotekos darbuotojas turi teisę nustatyti vartotojui trumpesnę prisijungimo trukmę, taip pat nepratęsti prisijungimo laiko dar vienam seansui, jei dėl intensyvaus vieno vartotojo naudojimosi kompiuterizuota darbo vieta yra pažeidžiama kitų vartotojų teisė pasinaudoti šia paslauga;

8.4. Bibliotekos darbuotojas turi teisę rezervuoti VIPT darbo vietas Bibliotekos organizuojamų mokymų dalyvių, studentų, mokytojų, dėstytojų, savanorių, stažuotojų, praktikantų, projektų partnerių veikloms vykdyti.

9. Regos ar kitokią negalią turintis vartotojas, pateikęs aptarnaujančiam Bibliotekos darbuotojui regos ar kitokią negalią, dėl kurios asmuo negali skaityti įprasto spausdinto teksto, patvirtinantį dokumentą, gali gauti panaudai į namus garsinių knygų ir žurnalų (MP3 formatu), knygų Brailio raštu, gali atsisiųsti garsinių knygų iš portalo elvislab.lt.

10. Regos ir kitas negalias turintys vartotojai gali naudotis neįgaliesiems skirta kompiuterine darbo vieta Viešojoje bibliotekoje.

11. Vartotojai atsako už netinkamą, nepilną atsijungimą nuo naudotų kompiuterizuotų darbo vietų, savo asmens duomenų apsaugą naudojantis kompiuterizuotomis darbo vietomis bei privalo tinkamai atsijungti kiekvieną kartą pasitraukiant nuo naudojamos kompiuterizuotos darbo vietos. Biblioteka neatsako už vartotojo asmens duomenų apsaugą bei galimą žalą vartotojo asmens duomenims, vartotojui neatsijungus, netinkamai atsijungus nuo kompiuterizuotos darbo vietos ar palikus naudojamą kompiuterizuotą darbo vietą be priežiūros.

III. VARTOTOJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

12. Vartotojas turi teisę:

12.1. gauti kompiuterinio, medijų ir informacinio raštingumo konsultaciją bei individualų mokymą:

12.1.1. informacinio raštingumo konsultacijos trukmė – iki 30 min.;

12.1.2. individualaus medijų ir informacinio raštingumo mokymo trukmė – nuo 30 min. iki 60 min.

12.2. ieškoti informacijos internete, savišvietai, užsisakyti leidinius naudojantis elektroninių paslaugų portalu ibiblioteka.lt, naudotis kompiuterinėmis bendravimo priemonėmis, laisvalaikiui praleisti ir t.t.;

12.3. jungtis prie prenumeruojamų, terminuotos ir atviros prieigos duomenų bazių:

12.3.1. be apribojimų – prie atviros prieigos duomenų bazių jungiantis iš Bibliotekoje esančių kompiuterių arba iš namų ir kt. (toliau – nuotoliniu būdu);

12.3.2. be apribojimų – prie prenumeruojamų duomenų bazių jungiantis iš Bibliotekoje esančių kompiuterių, kai prieiga nustatyta pagal išorinius IP adresus;

12.3.3. su slaptažodžiais – prie prenumeruojamų duomenų bazių jungiantis iš Bibliotekoje esančių kompiuterių, kai nėra suteikta prieiga pagal išorinius IP adresus;

12.3.4. su slaptažodžiais, kurie suteikiami tik registruotiems Bibliotekos paslaugų vartotojams – prie prenumeruojamų duomenų bazių jungiantis nuotoliniu būdu;

12.4. naudotis kompiuteriuose įrengta legalia programine įranga;

12.5. naudotis asmeniniais nešiojamaisiais kompiuteriais ir belaidžiu internetu Bibliotekos viešosiose erdvėse. Dėl prisijungimo slaptažodžių vartotojas turi kreiptis į Bibliotekos darbuotoją;

12.6. rezervuoti naudojimosi kompiuteriu laiką;

12.7. naudotis mokamomis paslaugomis, nurodytomis mokamų paslaugų sąraše;

12.8. nepažeisdamas Lietuvos Respublikos autorių teisių ir gretutinių teisių įstatymo nuostatų, asmeniniam naudojimui kopijuoti Bibliotekos dokumentus, įsirašyti informaciją į duomenų laikmeną, už nustatytą mokesį atsispausdinti informaciją spausdintuvu, pasinaudoti ausinėmis informacijai išklaudyti.

13. Vartotojui draudžiama:

13.1. perduoti Bibliotekos suteiktus prisijungimo duomenis tretiesiems asmenims, naudotis svetimais naudotojo vardais ir slaptažodžiais;

13.2. diegti, bandyti Bibliotekos kompiuteriuose atsineštą arba atsisiųstą iš interneto programinę įrangą;

13.3. naudotis kompiuterizuota darbo vieta kartu su kitais asmenimis (be darbuotojo leidimo);

13.4. naršyti pornografiniuose, erotinio pobūdžio, smurtą, terorizmą bei kitokią nusikalstamą veiklą propaguojančiuose tinklalapiuose, elektroniniu paštu platinti elektronines šiukšles, piktybines programas, virusus, įsilaužti į kitas kompiuterines sistemas;

13.5. lankytis Bibliotekoje apsvaigus nuo alkoholinių gėrimų ar psichotropinių medžiagų, neštis į Bibliotekos patalpas daiktus, kurie gali trukdyti arba kelti pavojų aplinkiniams, triukšmauti, pavojingai elgtis, keliant grėsmę sau ir kitiems Bibliotekos lankytojams, žodžiais ar veiksmais žeminti lankytojų ir (ar) darbuotojų žmogiškąjį orumą, ignoruoti bendruosius asmens higienos reikalavimus bei kitas elgesio viešose vietose normas;

13.6. keisti naršyklių parametrus bei darbo aplinką;

13.7. taisyti, laužyti ir gadinti techninę įrangą, kitą Bibliotekos turtą;

13.8. jungti asmeninius nešiojamus kompiuterius į kompiuterinę Bibliotekos tinklą;

13.9. pradėti naudotis kompiuterizuota darbo vieta pastebėjus, kad kitas vartotojas yra netinkamai atsijungęs nuo kompiuterizuotos darbo vietos apie tai nepranešus Bibliotekos darbuotojui;

13.10. valgyti ir gerti šalia kompiuterio.

IV. VARTOTOJŲ ATSAKOMYBĖ

14. Vartotojai, naudodamiesi Bibliotekos kompiuteriais, privalo laikytis šių Taisyklių bei kitų galiojančių Bibliotekos taisyklių. Pažeidusiems jas ir bent kartą įspėtiems (raštu arba žodžiu) skaitytojams gali būti laikinai apribojama teisė naudotis Bibliotekoje esančiais kompiuteriais. Apie netinkamą vartotojo elgesį informuojamos kitos bibliotekos.

15. Vartotojai asmeniškai atsako už veiksmus (veikas), vykdytus viešojoje interneto erdvėje ir Bibliotekos informacinėje sistemoje.

16. Vartotojai, neatsijungę nuo savo asmeninių (el. pašto, soc. tinklų ir kt.), VRSS vartotojo paskyrų, asmeniškai atsako už savo duomenų saugumą.

17. Vartotojai, padarę turtinę žalą ar kitus neteisėtus veiksmus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
